

A. Helsingin normaalilyseon johtamisjärjestelmä

Helsingin normaalilyseo on Helsingin yliopistoon, käyttäytymistieteelliseen tiedekuntaan, kuuluva harjoittelukoulu. Koulun toimintaa johtaa johtava rehtori. Koululla on myös lukion ja perusopetuksen rehtorit, koulun vararehtori sekä perusopetuksen apulaisrehtori. Näiden tehtävien työnkuvat on tarkemmin määritelty koulun työjärjestyksessä.

Koulun johtamisjärjestelmässä toimii kahdeksan tiimiä (kuvio 1). Näitä ovat oppimisympäristö-, opetusharjoittelu-, yhteisön hyvinvointi-, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ryhmä sekä lukio-, peruskoulu- sekä tutkimus-, kokeilu- ja kehitysryhmä (tutkoke). Ryhmien toimikausi on kolme vuotta ja kukin ryhmä täsmentää vuosittain omia tavoitteitaan, jotka mainitaan lukuvuosisuunnitelmassa.

Johtoryhmä vastaa koulun kehittämistä kokonaisuudessaan, koordinoi ja tekee strategiatyötä, valmistelee mm. yhteissuunnittelu-aikojen aikataulun ja mahdolliset sisällöt ja käsittelee johtoryhmälle tuodut asiat. Johtoryhmän jäseniä ovat ohjatun harjoittelun koordinaattori, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen koordinaattori, hankekoordinaattori, TUTKOKE-koordinaattori, perusasteen rehtori ja lukion rehtori.

Peruskouluryhmän tehtävänä on perusasteen opetuksen pedagoginen kehittäminen, opetussuunnitelman kehittäminen, monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelu ja peruskoulun stipendien jakoehdotuksen tekeminen opettajakunnalle.

Lukioryhmä vastaa lukion opetussuunnitelman kehittämisestä, käsittelee lukion opiskelijoiden arvioinnin perusteita ja kehittää niitä, tukee digitaalisten oppimisympäristöjen ja (niihin) tarvittavien välineiden ja materiaalien kehittämistä yhdessä oppimisympäristöryhmän kanssa ja edistää digitaalisen ylioppilastutkinnon toteutuksen toimeenpanoa. Lukioryhmä valmistelee opettajakokouksen käsiteltäväksi stipendijakoehdotuksen.

Tutkoke-ryhmä vastaa koulun tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnasta, yliopistoyhteistyöstä, Novissima-verkkajulkaisun ja yhteisten tutkimusiltapäivien suunnittelusta ja toteuttamisesta ja eNorssi-yhteistyöstä tutkimuksen osalta.

Koulukulttuuriryhmä pohtii ja antaa esityksiä koulun juhlien toteuttamiseksi, valmistelee koulun päivänavauksien aiheet ja aikataulun ja valmistelee mahdolliset lukuvuoden aikana toteutettavat teemapäivät.

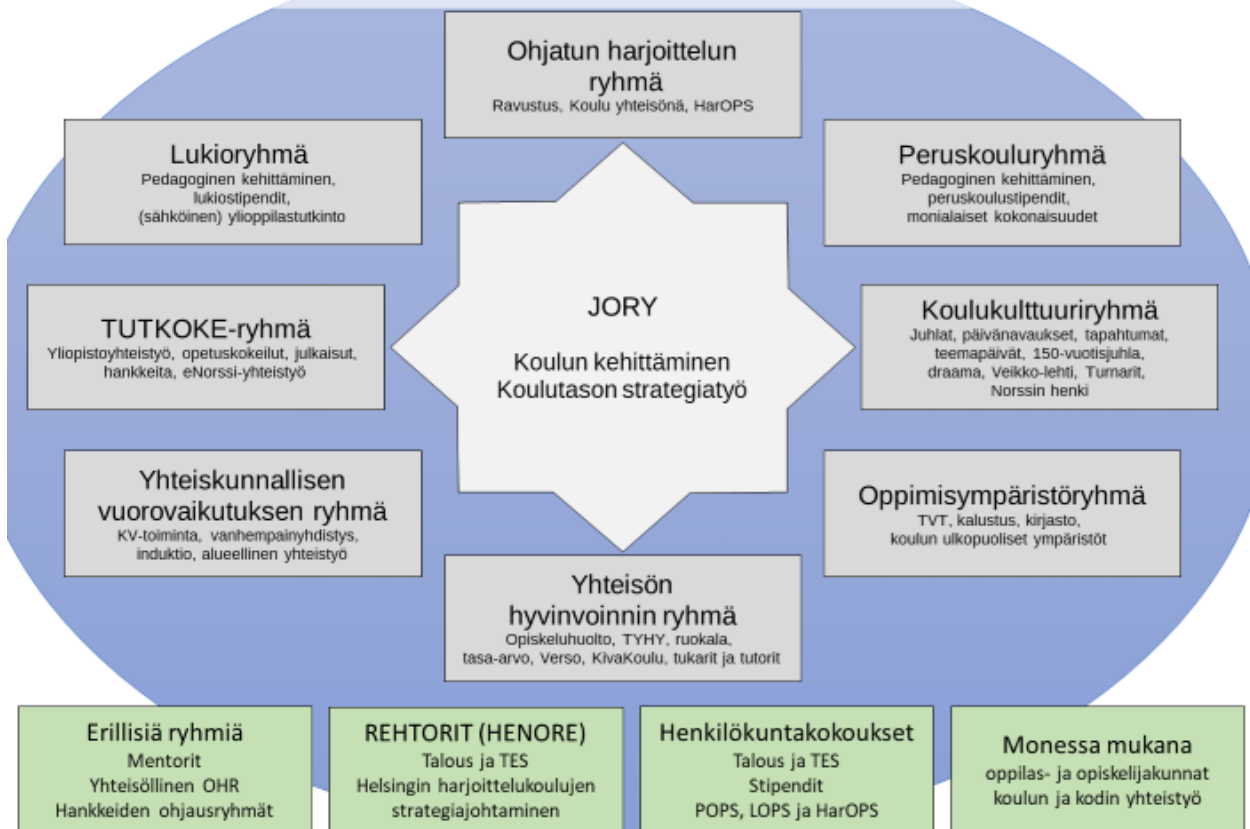
Oppimisympäristöryhmän tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa koululle moderni oppimisympäristö, joka kattaa ainakin TVT-laitteet, tilojen kalustuksen, kirjaston ja muiden tilojen saattamisen ajanmukaiseen käyttöön.

Yhteisön hyvinvoinnin ryhmässä käsitellään opiskeluhuoltoon, henkilöstön työhyvinvointiin, tasa-arvoon ja ruokailuun liittyviä kysymyksiä. Lisäksi ryhmässä pohditaan ja valmistellaan tukioppilas- ja tutoropiskelijatoimintaa.

Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ryhmä suunnittelee ja toteuttaa koulun kansainvälistä toimintaa, mm. kansainvälisten vierailujen ohjelmia, yhteistyötä alueellisten toimijoiden ja vanhempainyhdistyksen kanssa ja toteutetaan induktiokoulutusta.

Ohjatun harjoittelun ryhmän tehtävänä on ohjatun harjoittelun opetussuunnitelman toteuttaminen ja päivittäminen, Koulu yhteisönä –osion suunnittelu ja toteuttaminen sekä oppiaineen ohjatun harjoittelun järjestäminen käytännössä.

OSALLISTAVA JOHTAMISMALLI OPPIVASSA YHTEISÖSSÄ

Kuva 1. Helsingin normaalilyseon johtamisjärjestelmä

Tämä strategia on voimassa viisi vuotta ja se tarkastetaan ja täsmennetään kahden vuoden välein.

Helsingin normaalilyseon strategian 2020 – 2025 painopistealueet ovat: yhteisöllisyys, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, kestävä kehitys sekä tutkimusperustaisuus.

B. Strategian painopisteet

Yhteisöllisyys

Helsingin normaalilyseossa yhteisöllisyyttä rakennetaan ja vahvistetaan työyhteisön jäsenten kuulemisen ja yhdessä tekemisen kautta. Harjoitteluperiodien aikana opetusharjoittelijat ovat osa kouluyhteisöä.

Normaalilyseon toimintakulttuurissa korostetaan avoimuutta ja viestinnän selkeyttä. Henkilökunnan, oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi nostetaan fokukseseen ja sitä tuetaan monipuolisesti.

Olemassa olevia hyviä käytänteitä vahvistetaan ja kehitetään. Arkeen tuodaan eri teemoihin liittyviä tapahtumia, joissa huomioidaan ajankohtaiset ilmiöt. Yhteisistä käytänteistä sovitaan selkeästi ja niistä pidetään kiinni. Koulun juhlaperinteitä arvostetaan.

Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus

Kaikessa koulun toiminnassa otetaan huomioon oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus. Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus koskevat kaikkia koulun toimijoita: opiskelijoita ja oppilaita, opettajia, muuta henkilökuntaa ja opetusharjoittelijoita.

Oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta toteutetaan opetuksessa, arvioinnissa, tutkimus- ja kehittämistoiminnassa, oppilas- ja opiskelijahuollossa, työhyvinvointitoiminnassa sekä kodin ja koulun yhteistyössä. Helsingin normaalilyseon toimintakulttuuri perustuu avoimuuteen niin päätöksenteon kuin valmistelunkin osalta.

Kestävä kehitys

Koulun toiminnassa edistetään kestävästä kehitystä oppimisen kohteena ja toiminnan tapana. Tällöin valitaan kestäviä vaihtoehtoja sekä fyysisten materiaalien että digitaalisen toiminnan osalta.

Teknologiaa hyödynnetään taloudellisesti, ekologisesti ja kiertotaloudellisesti kestävällä tavalla. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan kaikessa koulun toiminnan kehittämisessä.

Tutkimusperustaisuus

Helsingin normaalilyseon asema yliopistollisena harjoittelukouluna edellyttää, että koulun toiminta on tutkimusperustaista. Sekä peruskoulun että lukion opetus perustuu tiedonalälähtöiseen tutkittuun tietoon. Lukiokoulutukseen liittyvä korkeakoulu yhteistyö on tärkeä osa lukion toimintaa.

Opetusharjoittelu, jossa teoria ja käytäntö nivoutuvat yhteen, on Helsingin normaalilyseon erityistehtävä. Sitä toteutetaan ja kehitetään yhteistyössä Helsingin yliopiston kasvatustieteiden osaston ja Viikin normaalikoulun kanssa. Ohjaajakoulutus on tärkeä kehittämisen osa-alue.

Helsingin normaalilyseon Tutkoke-ryhmä edistää ja koordinoi tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi uusien didaktisten ratkaisujen edistämistä, pedagogiikan kehittämistä ja innovatiivisten oppimisympäristöjen rakentamista. Tutkoke-ryhmän vastuulla olevien Novissima-julkaisun ja -konferenssin avulla rohkaistaan opettajia niin omaan tieteelliseen tutkimustyöhön kuin erilaisiin pedagogisiin kokeiluihin.

Koulu suhtautuu myönteisesti opettajien tutkimustyöhön ja koulun strategisia tavoitteita tukevaan täydennyskoulutukseen. Koulu tarjoaa mahdollisuuksien mukaan tutkimusaineistoja postdoc-tasoiseen tutkimukseen.

C. Strategian toimenpiteet

Tiimien toimenpiteet on tarkemmin tuotu esille alla olevassa taulukossa. Näitä tiimikohtaisia toimenpiteitä tarkennetaan vuosittain ja ne julkaistaan Helsingin normaalilyseon lukuvuosisuunnitelmassa.

PAINOPISTEET	YHTEISÖN HYVINVOINTIRYHMÄ
Yhteisöllisyys	Henkilökunnan yhteisten virkistystapahtumien organisointi ja oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvoinnin edistäminen.
Kestävä kehitys	Ympäristöasioiden huomioonottaminen yllä mainittujen tilaisuuksien toteuttamisessa. Esimerkiksi yhteiskuljetuksien suosiminen ja kertakäyttöastioiden välttäminen.
Tutkimusperustaisuus	Hyödynnetään paikallisia ja valtakunnallisia hyvinvointikyselyjen tutkimustuloksia.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Edistetään henkilökunnan hyvinvointia organisoimalla kaikille soveltuvia virkistäytymistapahtumia ja annetaan lausuntoja esimerkiksi tasa-arvo- ja hyvinvointikyselyyn.
Muu (mikä)	Toimenpiteet keskittyvät henkilökunnan hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen, mutta otamme huomioon myös oppilaiden ja opiskelijoiden koulussa viihtymisen.
PAINOPISTEET	TUTKOKE-RYHMÄ
Yhteisöllisyys	Novissima-julkaisu & Novissima-konferenssi, joissa opettajat jakavat osaamistaan luovat yhteisöllisyyttä ja yhteishenkeä.
Kestävä kehitys	Digitaalinen julkaisu (Novissima) Novissima-konferenssi toteutetaan kestävän kehityksen hengessä. Kaikessa toiminnassa suositaan paperittomia vaihtoehtoja.
Tutkimusperustaisuus	Ryhmä edistää tutkimusperustaisuuden toteutumista. Ryhmä pyrki edistämään tutkimustoimintaa ja jo tehtyjen tutkimusten tuloksista tiedottamista. Novissima-julkaisu ja konferenssi perustuvat tutkimuspohjaisille julkaisuille ja esityksille.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus osallistua Novissima-toimintaan. Ryhmä tukee kaiken tyyppistä tutkimus- kokeilu- ja kehittämistoimintaa. Julkaistavaksi tarjotut tekstit vertaisarvioidaan. Ryhmä koostuu monien eri oppiaineiden edustajista.
Muu (mikä)	Ryhmä kokee, että koulun tulisi painottaa koulun perustoimintoja eli yleissivistävien opintojen tarjoamista & laadukasta ohjausta. Myös kaiken toiminnan tutkimusperustaisuutta tulee painottaa. Strategia on kaiken tekemisen kivijalka. Henkilöstön sitoutumista strategiaan edesauttaa se, että kaikki pääsevät osallistumaan strategian tekemiseen.
PAINOPISTEET	KOULUKULTTUURIRYHMÄ
Yhteisöllisyys	Panostetaan siihen, että juhlissa, aamunavauksissa ja teemapäivissä on mahdollisuuksien mukaan mukana koko kouluyhteisö. Koulussa valitaan vuosittain teema, joka näkyisi koulussa vuoden ympäri, myös monialaiset voisivat liittyä tähän. Ryhmän tavoitteena on, että koulun strategiasta valitaan vuosittain jokin teema joka näkyy esimerkiksi koulunteemapäivien sisällössä. Kannustetaan luomaan tempauksia ja vahvistetaan yhteistyötä oppilas- ja opiskelijakunnan hallitusten kanssa

Kestävä kehitys	Pyritään kehittämään kierrätystä ja tekemään kierrätys näkyväksi ja mahdolliseksi. Kestävää kehitystä tukisi esim. pyöräkatos pihalla, jotta pyöräily olisi miellyttävämpi vaihtoehto liikkumiselle myös talvella.
Tutkimusperustaisuus	Yhteisöllisyyden ja koulukulttuurin kehittämisessä hyödynnetään tutkimustietoa. Lisäksi pyritään perustamaan päätöksenteko saatavilla olevaan tietoon ja kyselyihin esim. kouluterveys- ja INKA-kysely.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Tietoisuuden lisääminen esim aamunavauksilla ja puhujien pyytäminen koululle. Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuuskyselyn tekeminen sekä henkilökunnalle että oppilaille /opiskelijoille. Ryhmä pitää tärkeänä, että yhdenvertaisuuskyselyjen tuloksia hyödynnetään koulun kehittämistyössä, sekä sitä että tämän kehittämistoiminnan tuloksia arvioidaan vuosittain. Vakava suhtautuminen kyselyihin (vastausaika ys-ajalla) ja avoin tuloksien käsittely mahdollisimman pian tulosten julkistamisen jälkeen.
Muu (mikä)	
Painopisteet	PERUSKOULURYHMÄ
Yhteisöllisyys	Isojen tapahtumien suunnittelua ja mahdollistamista Yhteisiä tapoja esim arviointiin (esim käyttäytymisen arviointikriteerit) Oppilailta, opettajilta ja henkilökunnalta nousseiden peruskouluun liittyvien asioiden eteenpäin vieminen ja käsittely (esim 9-lk tanssiaiset, vertaissovitte- ja kummitoiminta)
Kestävä kehitys	Kiinnitetään huomiota ympäristönäkökulmiin peruskoulun tapahtumissa ja toiminnassa (esim oppilasevät kestävän kehityksen mukaisiksi) Leirikouluohjeistus laadittu kestävän kehityksen mukaiseksi (esim. leirikoulukohde)
Tutkimusperustaisuus	Peruskoulun linjaukset pyritään pohjaamaan tutkimustietoon (esim oppimisympäristön suunnittelussa, pedagogisessa kehittämisessä). Mahdollistetaan peruskouluryhmän jäsenten osallistuminen ajankohtaisiin peruskoulua käsittelevään tutkimukseen pohjautuvaan koulutukseen (erityisesti yliopiston, Niilo Mäki -instituutti, OPH, OKM, THL, TTL ym muut ansiokkaat tahot). Vastataan kansallisiin kyselyihin peruskoulun osalta. Koordinoidaan peruskouluun liittyvää tutkimustoimintaa (esim tutkimuskyselyjen määrän kohtuullistaminen peruskoululaisten näkökulmasta).
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Yhdenmukaiset arviointikriteerit käyttäytymisen arviointiin Leirikouluohjeiden lähelle Oppiaineiden ja peruskoulun opetusryhmien yhdenvertainen kohtelu mm jaettaessa resursseja (esim koulun ulkopuolisiin maksullisiin tapahtumiin osallistuminen) Peruskouluryhmän jäsenillä yhtäläiset mahdollisuudet vaikuttaa peruskoulun toimintaan
Muu (mikä)	
PAINOPISTEET	LUKIORYHMÄ
Yhteisöllisyys	On tärkeää, että koko henkilökunta on lukion opetussuunnitelmatyössä aktiivisesti mukana ja sitoutuu yhdessä sovittuihin linjauksiin. Lukioryhmällä on tärkeä rooli opetussuunnitelman laadinnassa ja sen soveltamisessa. Ryhmän jäsenet kuuntelevat opiskelijoiden ja opettajien näkemyksiä ja tuovat niitä esille lukioryhmässä. Lukioryhmä pyrkii luomaan yhteisöllistä toimintakulttuuria, jossa kaikkien toimijoiden näkemykset lukion kehittämisestä pääsevät esille.

Kestävä kehitys	Eettisyys ja ympäristöosaaminen kuuluvat lukion opetussuunnitelman laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan lukion toiminnan kehittämisessä. Esimerkiksi oppimateriaalien valinnassa ja lukiolaisten opintorekillä otetaan huomioon ympäristönäkökulmat.
Tutkimusperustaisuus	Lukion toiminta on tutkimusperustaista. Tämä koskee opetusta ja muita lukiota koskevia järjestelyjä. Tärkeä ilmentymä lukion tutkimusperustaisuudelle on korkeakouluysteistyö. Lukio-ryhmä koordinoi ja kehittää korkeakouluysteistyötä.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Lukion toimintakulttuurin tulee olla oikeudenmukaista ja yhdenvertaista. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sukupuolten tasa-arvoa ja sitä, että kaikki lukion toimijat saavat äänensä kuuluville. Opiskelijoilta säännöllisesti kerättävä anonymi palaute on tärkeä lukion kehittämisen väline. Lukio-ryhmä huomioi opettajilta saadun palautteen lukion kehittämistä koskevissa asioissa.
Muu (mikä)	
PAINOPISTEET	OPETUSHARJOITTELURYHMÄ
Yhteisöllisyys	Opetusharjoittelun ohjaaminen on yliopiston normaalikoulun erityistehtävä, joten opetusharjoittelijat ovat harjoitteluajana kouluyhteisön osa. Opetusharjoittelua ja koulun toimintaa koskeva tiedottaminen on kattavaa ja sujuvaa. Kehitetään tuntien suunnittelemisen ja palautteen antamisen liittyviä sähköisiä työkaluja.
Kestävä kehitys	Opetusharjoittelijoita ohjataan ottamaan huomioon kokonais- ja tuntisuunnitelmissa kestävä kehitys, esimerkiksi suosimaan paperittomia vaihtoehtoja.
Tutkimusperustaisuus	Seuraamme kasvatustieteellistä ja oppimisen psykologiaan liittyvää tutkimusta ja hyödynämme sitä ohjauksessa ja ohjaajakoulutuksessa.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Opetusharjoittelijat kuuluvat kouluyhteisöön, jossa kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti. Näitä periaatteita on tarkennettu opetusharjoittelijoiden osalta opetusharjoittelijan eettisissä periaatteissa.
Muu (mikä)	Kehitämme opetusharjoittelua, joka on työryhmän päätehtävä
PAINOPISTEET	OPPIMISYMPÄRISTÖRYHMÄ
Yhteisöllisyys	dään viestintästrategian päivitys, jossa selkeytetään viestinnän kanavia ja niiden keskinäistä arki- koulun pihan itäpääty on uudistettu, jatketaan pihan kohentamista myös länsipäähän ja ylä- lun puolelle. lun yhteisten tilojen kehittäminen edelleen (vrt. aiemmat olemassa olevat suunnitelmat). ran kehittäminen osana viestintästrategiaa. aston tilojen kehittäminen koko koulu huomioiden (huomioiden myös alakoulu). Olisi hyvä to- ttaa kysely oppilailta ja opiskelijoilla kirjaston käytöstä ja toiveista kirjaston suhteen.
Kestävä kehitys	tävät materiaalit (oppimisympäristöt), myös digitaalisten ympäristöjen osalta. Olemassa olevan nologian hyödyntäminen taloudellisesti ja järkevästi. Tavoitteena on kopioiden ja paperituloste- merkittävä vähentäminen teknologisten ratkaisujen myötä. lun eväs- yms. käytänteiden pohtiminen ruokahävikin vähentämiseksi ja muuten koulun oman jalanjäljen pienentämiseksi. Esimerkiksi omat mukit tai pullot, joissa tiivistemehua.

	kahävikin mittaaminen ja sen konkretisoiminen hiilijalanjäljeksi sekä kasvisruoka ensimseksi ja tarjolle kaikkiin linjastoihin ruokalan kilpailutuksen jälkeen. Kasvisruokailijoiden ja sekaiien määrien mittaaminen ja aktiivinen/säännöllinen päivittäminen.
Tutkimusperustaisuus	Seurataan, miten (erityisesti) uudistetut oppimisympäristöt toimivat ja kehitetään niitä edelleen sen mukaan. Kerätään materiaalia (kysely) kaikilta tilojen erilaisilta käyttäjiltä. Esimerkiksi uusien matikanluokkien, -digiluokan, draamaluokan sekä B227-luokan käyttäjien kokemuksia olisi hyvä kerätä vielä tämän lukuvuoden aikana.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Tehdään digitaitojen karttumisen kalenteri/taulukko tämän lukuvuoden aikana. Tavoitteena ottaa oppilaskohtaiset tietokoneet käyttöön.
Muu (mikä)	
PAINOPISTEET	YHTEISKUNNALLISEN VUOROVAIKUTUKSEN RYHMÄ
Yhteisöllisyys	Suunnitellaan ja organisoidaan opettajakunnalle tilaisuuksia, joissa pohditaan ja kehitetään opetuksen pedagogisia ratkaisuja.
Kestävä kehitys	Toimenpiteet Vihreä lippu -ohjelman toteuttamiseksi, kestävän kehityksen toimenpiteiden käynnistäminen ja koordinoiminen koko koulun tasolla.
Tutkimusperustaisuus	Tutkimustiedon seuraaminen ja hyödyntäminen koulun toimintaa suunniteltaessa. Arviointikäytäntöjen teoreettisen taustan avaaminen.
Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus	Koko koulun keskustelukulttuurin avoimuuden vahvistaminen ja ylläpitäminen (pedakahvilat, opettajankokousten muoto). Tarjotaan oppilaille ja opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintaan ja osallistua päätöksentekoon (esim. Vihreä lippu -teeman valinnassa).
Muu (mikä)	Pedagogiikan kehittäminen kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, virtuaalisten kansainvälisten vierailujen kehittäminen, viestintäkäytäntöjen kehittäminen, Unesco-kouluroolin mukaisen toiminnan aktivoiminen.